

Remissyttrande rörande nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag på remissyttrande.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade den 28 april 2022 att tillsätta en parlamentarisk sammansatt kommitté med uppdrag att göra en bred översyn av systemet för Kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen. Uppdraget infattade också att se över möjligheten att minska antalet stadsbidrag. Finansdepartementet har gett Borlänge kommun möjligheten att göra ett yttrande.

Borlänge kommun motsätter sig delar av förslagen i utredning om Yttrande rörande nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50). Borlänge kommun anser inte att utredning tar tillräcklig hänsyn till kommunernas sociala faktorer gällande försörjningsstöd inom kostnadsutjämningen och att förändringen i LSS-utjämningen är alltför omfattande och riskerar att försvåra verksamheterna när vårdtyngden är hög.

Beslutsunderlag

- Nätt och jämt – likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Regeringen beslutade den 28 april 2022 att tillsätta en parlamentarisk sammansatt kommitté med uppdrag att göra en bred översyn av systemet för Kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen. Uppdraget infattade också att se över möjligheten att minska antalet stadsbidrag.

Finansdepartementet har gett Borlänge kommun möjligheten att yttra sig över remissen.

BORLÄNGE

Ärendebeskrivning

För att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen fungerar ändamålsenligt och åtnjuter en hög legitimiteten i kommunsektorn så behöver systemen ses över med jämna mellanrum. I översynen har följande kärnvärden beaktats:

- opåverkbarhet
- träffsäkerhet
- enkelhet (i den mån det inte står i konflikt med träffsäkerhet)
- stabilitet och förutsägbarhet
- sunda incitament, inklusive incitament för tillväxt, samt
- aktualitet och tillförlitlighet

Vidare har en grundläggande utgångspunkt när det gäller kostnadsutjämning varit att den ska avse obligatorisk verksamhet.

Utifrån dessa kärnvärden lämnar kommittén förslag på tämligen betydande förändringar av systemet för kommunalekonomiska utjämning och LSS-utjämningen. På den övergripande nivån föreslås systemet för kommunalekonomisk utjämning att ändras från att omfatta fyra till att omfatta sex delar. Strukturförändringen har sin grund dels i att strukturbidraget, av förenklingskäl, delas upp i ett fast införandebidrag och ett bidrag för svagt befolkningsunderlag. Förändringen innebär också att dagens ersättning för eftersläpning lyfts ut från systemet för kostnadsutjämningen och bildar en egen del för att tydliggöra den tillfälliga karaktären av ersättning.

Kommittén anser att det fortsatt behövs en utjämning för LSS-kostnader. Både när det gäller antal insatser och kostnader råder det stora skillnader mellan kommuner. Den huvudsakliga förklaringen till att LSS-utjämningen hanteras i ett separat system, skilt från det kommunalekonomiska utjämningsystemet, är att det bygger på delvis påverkbara faktorer. När det gäller insatser är problemet snarast att det snedvrider incitament mellan SoL och LSS. Kommittén har tagit del av vårdtyngdmätningar och finner inget samband mellan personalkostnader och vårdtyngd. Man föreslår därför att personalkostnadsindex tas bort. Ett särskilt statsbidrag införs för att möta särskilt stora vårdbehov i mindre kommuner.

Kommittén slår också fast principer för statens bidragsgivning. Huvudprincipen är generell bidragsgivning, undantag gör av kostnadsersättningar, extra ordinära situationer (där kommuner/regioner påverkas på olika sätt, samsyn med sektorn samt vid särskilda skäl där riktade statsbidrag kan var motiverade). Kommittén föreslår också nya kriterier för riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag föreslås ha breda användningsområden, vara tidsbestämda, ha en tydlig plan för avveckling eller infasning, vara av tillräcklig betydelse för att finansiera insatser samt förknippade med liten administration.

BORLÄNGE

Verksamhetschef
Anders Ullvén

Biträdande kommundirektör
Fredrik Holm

Bilagor

	<i>Yttrande rörande nätt och jämnt – likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)</i>
--	--

Beslutet skickas till

Biträdande kommundirektör Fredrik Holm
Verksamhetschef Anders Ullvén
Förvaltningscontroller Linda Hammerin
Förvaltningscontroller Jeanette Kling